

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 616/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], všetci bytom [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Advokátska kancelária, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 3 Pv 392/15/8802 z 27. júna 2016 a konaním, ktoré mu predchádzalo, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

██████████, ██████████ ██████████ a ██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 3 Pv 392/15/8802 z 27. júna 2016 a konaním, ktoré mu predchádzalo.

2. Po obsiahlom opísaní skutkového a právneho stavu veci sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že uznesením okresnej prokuratúry a konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené ich označené základné práva (pozri bod 1) podľa ústavy. Okrem toho sa domáhajú zrušenia predmetného rozhodnutia okresnej prokuratúry a úhrady trov konania.

3. Ústavný súd zistil, že sťažovatelia spolu so sťažnosťou nedoručili splnomocnenie na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, aj keď v sťažnosti túto skutočnosť deklarovali, a tieto splnomocnenia neboli ústavnému súdu doručené ani do času jeho rozhodovania.

4. Sťažnosť zo 7. septembra 2016 nebola podpísaná sťažovateľmi, ale len v úvode sťažnosti ich advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, ktorej podpis bol uvedený na pečiatke jej advokátskej kancelárie. Prílohou sťažnosti mali byť „*Plnomocenstvá*“ sťažovateľov.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že ju koncipovala advokátka, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Z už uvedeného (body 6 a 7) vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

9. V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je základným procesným prameňom práva ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 7). Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené.

10. Ústavný súd zistil, že k predloženej sťažnosti nebola priložená plná moc na zastupovanie sťažovateľov, a keďže táto zákonná podmienka nebola splnená, návrh nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti (splnomocnenie advokáta na to určenou osobou takouto náležitosťou nepochybne je, pozn.), a preto nie je spôsobilý vyvolať začatie konania. Ústavný súd má právo taký návrh odmietnuť.

11. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 10) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

12. Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov konštatuje, že sťažnosť nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej už ústavný súd rozhodol (prekážka res iudicata) okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené (m. m. II. ÚS 93/2011). Na základe uvedeného majú sťažovatelia stále možnosť za predpokladu splnenia všetkých náležitostí obrátiť sa na ústavný súd s novým podaním.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2016